

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrum beatitudo sit aliquid creatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

diuitiæ & gloria. (Sub gloria enim comprehenditur fama, laus, & honor.) Diuitiæ non sunt per se expetendæ, sed solum propter utilitatem ad alia bona. Non ergo Deus intendit diuitias per creaturas, cum illi nullam utilitatem adferre

possint, ergo gloriam: hæc enim sola inter bona extrinseca, est per se expetenda. Vnde Deuter. 26. *Faciet te excelsiorem cunctis Gentibus, quas creauit in laudem & nomen & gloriam suam.*

QVÆSTIO SECUNDA.

In quibus consistat Beatitudo?

Docet hæc Quæstio, Beatitudinem non consistere in diuitijs, honoribus, fama, imperio, voluptatibus huius vite, aut in aliquo bono creato; tamquam in obiecto, cuius possessione & fruitione beati sumus.

test quis esse miser; & sine his potest esse beatus. Relinquitur ergo in solo Deo beatitudinem hominis consistere; quia in ipso solo est plenitudo omnis boni; & in ipso solo hæc boni plenitudo tota simul possideri potest.

In speciali hac explicata sunt lib. de summo bono.

Ratio generalis est: nam cum his omnibus po-

QVÆSTIO TERTIA.

Quid sit Beatitudo?

ARTICVLVS PRIMVS.

Verum Beatitudo sit aliquid creatum?

Conclusio est: Obiectum Beatitudinis esse increatum; ipsam verò formalem nostram Beatitudinem, esse creatam.

Notandum est Primò, Rem quam desideramus vltimò adipisci, cuius adeptione efficiamur beati, vocari beatitudinem obiectiuam; ipsam verò possessionem seu tentionem huius boni, vocari beatitudinem formalem; quia est perfectio quædam nobis inhærens.

Notandum Secundò, Quosdam existimasse, ipsam visionem Dei increatam quâ Deus seipsum intuens, beatus est, esse nostram beatitudinem formalem; hanc enim visionem intellectui nostro communicari, vt per eam, Deum videat. Ita fenserunt Doctores quidam Parisienses, vt refert Gregorius in 2. d. 7. q. 2.

Sed omninò tenendum est, Visionem Dei increatam, non esse nostram beatitudinem; neque per illam nos Deum visuros: sed per aliquod donum creatum. Est communis sententia Theologorum.

Et quidem quod beati reipsa non ita videant Deum, satis colligitur primò ex Concilio Bremensi, Clementina *Ad nostrum, de hæreticis*, vbi definitur beatos egere lumine gloriæ ad videndum Deum; quo sanè lumine non egerent, si per ipsam visionem Dei increatam viderent: lumen enim non requiritur in intellectu nisi ad visionem in se eliciendam. Secundò, Ex Concilio Tridentino sess. 6. can. 11. vbi contra Lutherum & Hosiandrum definitur nos non esse formaliter iustos per iustitiam Christi vel Dei: vnde sequitur nos etiam non esse beatos beatitudine Dei. Patet consequentia, tum quia beatitudo est præmium iustitiæ; tum quia beatitudo est vita beati, cum tamen iustitia non sit vita. Quò fit vt multo

minus possimus esse beati per aliquid extrinsecum, quàm iusti.

Quod verò etiam contradictionem implicet, Probatur; quia visio increata Dei, est ipse Deus; sed implicat contradictionem vt Deus per seipsum suppleat effectum formalem actus vitalis: idque ob duas causas: prior est, quia actus vitalis debet informare potentiam; vita enim debet esse in viuentem. Atqui visio increata non potest esse forma intellectus creati: ergo & c. Altera est, quia actus vitalis vt tribuat suum effectum potentiæ; necessarium est vt ab ipsa effectiue procedat; de ratione enim motus vitalis est vt procedat ab intrinseco principio; alioqui per illum potentia non dicitur viuere, sed modo mortuo eum excipiet; atqui repugnat visioni increatæ procedere à creatura.

Denique si homo possit videre per ipsam Dei visionem, necessariò videret omnia, & tam perfectè, quàm ipse Deus: nam vbi est eadem forma, ibi est idem effectus formalis.

Obijcitur Primò, Non repugnat essentiam diuinam ita nobis vniri, vt per eam intelligamus tamquam per speciem intelligibilem; vt dictum est, 1. p. q. 12. ergo neque vt per illam videamus tamquam per operationem intelligibilem.

Et confirmatur, Quia Deus potest humanæ naturæ tribuere suam subsistentiam, eamque ita ipsi vnire, vt ipsa per eam formaliter subsistat. Cur non etiam poterit ei dare vel vnire suam beatitudinem, vt per eam formaliter sit beata?

Respondeo, Negando Consequentiam. Est enim dispar valde ratio. Nam species intelligibilis non postulat vt intellectum informet, aut vt ab eo procedat; sed tantum vt intimè ei sit præsens, & cooperetur. Visio autem quâ intellectus videt, debet ab ipso procedere & ipsum vitaliter informare; hoc enim significat nomen visionis.

Hinc patet responso ad confirmationem. Nam id, in quo aliquid subsistit tamquam in hypostasi, non debet illud informare, nec ab eo procedere. Non enim Petrus est in suo brachio, neque à

A iiij brachio

2 Obiectio de specie intelligibilibus

Refellitur

Visio increata Dei non est nostra beatitudo.

brachio procedit, sed potius brachium ab illo. Pari modo vt subsistentia Verbi diuini communicetur humane nature, sufficit vt humana natura illi inexistat & innitatur tanquam supposito; neque requiritur vt illa subsistentia informet naturam humanam.

Obijcitur Secundo, Beatitudo debet esse quid perfectissimum in beato: nam est summum bonum. Atqui operatio creata non est huiusmodi; nam est accidens quoddam imperfectius substantijs & potentijs.

Beatitudo non est perfectissima in ratione entis, sed operatiois vniuersalis ultimo g. ni.

Respondeo, Beatitudo non postulat vt sit quid perfectissimum in ratione entis, sed vt sit perfectissima operatio in modo vitaliter attingendi & consequendi vltimum finem, quod conuenit operationi create.

Obijcitur Tertio, Homo ordinatur ad beatitudinem, non autem ad aliquam operationem creatam; alioqui ordinaretur ad aliquid imperfectius.

Respondeo, Hominem non ordinari ad beatitudinem, tanquam ad rem diuersam; Nam beatitudo ipsa ordinatur ad perficiendum hominem: sed ordinatur homo non beatus ad seipsum beatum; sicut pars ordinatur ad totum, vel res incompleta ad seipsum completam.

Obijcitur Quarto, Maius bonum est amari à Deo, quam operari operatione creatà circa Deum. Atqui amamur à Deo actu increato; ergo in eo est nostra beatitudo.

Amor increatus non est formalis nostra beatitudo.

Respondeo; Amari à Deo, dupliciter potest considerari. Primo, præcisè quatenus est denominatio extrinseca nihil ponens in amato: Et sic etiam si amor quo amamur sit quid optimum (nam est Charitas Dei increata) tamen non est bonum nobis intrinsecum; ac proinde non potest esse nostra formalis beatitudo. Secundo, quatenus ille amor est efficax, & fons omnis nostri boni: sic melius nobis est amari quam amare; quia in amari, tanquam in causa, comprehenditur eminenter omne bonum nostrum supernaturale, videre, amare, frui. Non tamen ideirco beatitudo nostra consistit formaliter in eo quod est amari à Deo; sed causaliter: quia ex vi huius amoris conferuntur nobis maxima bona creata quibus formaliter beati sumus.

ARTICVLVS II.

Vtrum Beatitudo sit operatio?

4

Conclusio est affirmans, Beatitudinem formalem, esse operationem. Probatur, quia Beatitudo est vltima hominis perfectio; atqui perfectio cuiusque rei, est eius operatio. Quod intellige de operatione immanente; vt est, videre, amare, frui. Nam operatio transiens; non est perfectio operantis, sed patientis: vt illuminatio, non est perfectio solis, sed aeris. Hæc tamen operatio supponit operans iam perfectum.

Beatitudo immediatius perficit potentias anime, quàm ipsam essentiam.

Hinc sequitur, Beatitudinem principalius & immediatius perficere potentias anime, quam essentiam; siue essentia distinguatur ex natura rei à potentijs, siue non. Nam operatio non conuenit essentia, quæ essentia est, sed quatenus habet rationem potentia vitalis. Vide Scotum in 4. d. 49. q. 2. vbi contrariam sententiam tribuit Hen-

rico, nempe beatitudinem non consistere principaliter in operatione seu perfectione potentiarum, sed in illapsu quoddam obiecti beatifici in essentiam anime, ex quo quasi secundario redundet in potentias, mediante operatione potentiarum. hanc sententiam sic intellectam vt primò sonat, Scotus refutat tribus Argumentis.

Scotus impugnat sententiam Henrici de illapsu obiecti beatifici in essentiam anime.

Primò, Quia impossibile est vt Deus habeat aliquem nouum illapsum in essentiam anime, nisi ratione alicuius noui doni creati: nam antea erat intimè in illa essentia per suam essentiam. Vnde nisi aliquid noui in ea faciat, habebit se ad illam vt antea: ergo per illud donum nouum erit formaliter beatus, non autem per ipsum essentia illapsum.

Secundò, Quia ille illapsus est prior natura quam quæuis operatio; ergo si in illapsu consistat beatitudo formalis, homo erit beatus, etsi per diuinam potentiam nihil operetur. Et ita dormiens poterit esse beatus; quod est contra rationem naturalem, & Aristotelem 12. Metaph.

Tertio, Deus ipse non est beatus præcisè per hoc quod identificetur suæ essentia, sed per hoc quod est intelligens & amans seipsum (alioqui sequeretur esse beatum, etsi non esset intelligens;) ergo similiter creatura nõ est beata per hoc, quod obiectum beatificum illi sit intrinsecum illique illabatur & intimè eam penetret; sed per cognitionem & amorem.

Henricus explicatur.

Sed fortasse longè est alia mens Henrici, quam ea quam Scotus ei attribuit. Non enim dicit illapsum in essentiam fieri absque dono creato, vel in hoc illapsu consistere formale beatitudinem: sed videtur hunc illapsum ponere vt principium beatitudinis, & veluti beatitudinem in habitu. Vnio enim Dei cum anima per dona habitualia, maxime per lumen gloria, est beatitudo in habitu, non tamen est beatitudo absolutè; quia hæc consistit in operatione.

Dices, habitus supernaturalis est perfectior operatione: ergo beatitudo potius consistit in habitu quam in operatione. Consequentia patet: quia beatitudo consistit in perfectissima vnione anime cum Deo: atqui ea vnio est perfectior quæ fit per donum perfectius (non enim Deus nouo modo vnitur creaturæ nisi per nouum donum:) ergo cum habitus sit donum perfectius quam operatio, etiam vnio quæ fit per habitum, perfectior erit vnione quæ fit per operationem.

5

Quod autem habitus sit donum perfectius operatione; Probatur, tum quia habitus supernaturalis infunditur à solo Deo, operatio autem fit à nobis: tum quia habitus ille habet se per modum potentia respectu operationis: atqui potentia est perfectior operatione; nam est causa æquiuoca, id est, diuersa rationis, virtute in se continens omnes operationes.

Respondeo, Negando Consequentiam. Etsi enim habitus supernaturalis in ratione entis fortè sit perfectior operatione, tamen non est perfectior in modo attingendi Deum tanquam obiectum beatificum. Nam per habitum nudum non attingitur Deus vitali modo & proximè; sed modo mortuo & remotè; vt patet in dormiente.

Non in quavis perfectissima vnione cum Deo sita est beatitudo, sed in vnione.

Ad Probationem Consequentia, Beatitudo non consistit in quavis perfectissima vnione cum Deo (vt patet in vnione hypostatica, quæ etsi perfectissima sit, tamen non est ipsa beatitudo, neque